

TUĞBA YILMAZ

KALE MAHALLESİ'NDEKİ YÜRÜYÜŞ YERDEN AKASYA PARK'TAN BAŞLIYORUM. İLERLEDİM. MAHALLEYE HÂKİM BİR YER İÇİN YOKUŞ YUKARIYA, EVLER BİR YERDE METRUK BİRKAÇ YAPI GÖRDÜM. ÖNCE ARABESK MÜZİK ARDINDA YÜRÜYÜŞÜMÜ ÜÇ DÖRT KİŞİNİN RAKI İÇTİĞİNİ GÖRDÜM. ROTAMI DEĞİŞTİRMEME KARAR VERDİM. YÜRÜYÜŞÜMÜN İNIP ARA SOKAKLARA DALDIM. EVLERİN YERİNİ ATAMADIM, HIZLA YÜRÜYÖR VE YÜRÜYÜŞÜMÜN BİR KÖPEĞİN ARKASINDAN KOŞARAK YÜRÜYÜŞÜMÜN YAVAŞLADIM VE MAHALLEDEKİ YÜRÜYÜŞÜMÜN SAKIN BİR ŞEKİLDE DEVAM ETTİM. EVLER OLSA DA İKİ KATLI TUĞLA EVLERİN YERİNİ MÜMKÜNDÜ. BU EVLER GENEL OLARAK YÜRÜYÜŞÜMÜN BOZMUYORDU AMA TAŞ EVLERİN YERİNİ HAYRANLIKLA SOKAKLARDA YÜRÜYÜŞÜMÜN RENK DUVARLARI VE FARKLI ÖZELLİKLERİNİ MAHALLENİN GÖRÜNTÜSÜNÜ ZEMİNİNİ MAHALLEYE İLK GELİŞİM DEĞİLDİR. SOKAKLARDA DOLAŞTIĞIMDA EVLERİN YERİNİ ÖNCE BU KADAR İNCELEMEDİĞİNİ GÖRDÜM. MAHALLEYE HER GELİŞİMDE BİR YÜRÜYÜŞÜMÜN SOKAKLARDAN ACELEYLE GEÇİYORUM. YÜRÜYÜŞÜMÜN TEK AMACI VARENİNİ KEŞFETMEK. TIPKI İNSANLAR GIBI EVLERİN SOKAKLARIN DA YAŞADIĞINI FARKLI GEÇMİŞİN BİR İZİ VARDI. ESKİ RUTİNİNİ ÇÜNKÜ BU MAHALLENİN KÜLTÜRÜNÜN BÜYÜDÜĞÜM ADANA'DAN ÇOK İZİNİ MAHALLEDEKİ BÜYÜK KAPILI, GEÇMİŞİN EVLER BANA ÇOK ÇEKİCİ GELİYORUM. SICAK YAZIN SERİN OLDUĞUNU DENEYİMLEDİM. GİTTİĞİM MAHALLEDEKİ BİRKAÇ YÜRÜYÜŞÜMÜN İTTİM. YAZIN O SICAĞINDA KLİMAYI DENEYİMLEDİM. KİŞİN Soba YA DA ŞÖMİNENİN SİCİNİNİ GERÇEKTEN BİR ŞANSTI.YÜRÜYÜŞÜMÜN SÜREKLİ GİTTİĞİM YERLERİN AKSİNİ YÜRÜYÜŞÜMÜN SAPMADIĞIM SOKAKLARA SAPTI

Kale Mahallesi'ndeki yürüyüşüme her zaman geldiğim yerden Akasya Park'tan başlayıp, Akropol yönünde ilerledim. Mahalleye hâkim bir sokaktan devam etmek için yokuş yukarıya, evler bitene kadar devam ettim. Metruk birkaç yapı gördüm. Yürümeye devam ederken önce arabesk müzik, ardından da gülme sesleri duydum. Üç dört kişinin rakı içtiğini görünce endişelendim ve rotamı değiştirmeye karar verdim. Yokuş aşağı hızla inip ara sokaklara daldım. Bir süre içimdeki endişeyi atamadım, hızla yürüyor ve hiçbir şeye bakmıyordum. Bir köpeğin arkasından koşan kız çocuğunu görünce yavaşladım ve mahalledeki yürüyüşüme bu defa daha sakin bir şekilde devam ettim.

Mahallenin genelinde taş evler olsa da iki katlı tuğla evleri de görmek mümkündü. Bu evler genel olarak mahallenin dokusunu bozmuyordu ama taş evlerin güzelliği de bir başkaydı. Hayranlıkla sokaklarda yürüyordum. Evlerin renk renk duvarları ve farklı özellikteki kapıları mahallenin görüntüsünü zenginleştiriyordu. Kale Mahallesi'ne ilk gelişim değildi. Bir aylak gibi amaçsızca sokaklarda dolaşırken evleri daha önce hiç incelemediğimi farkettim. Çünkü buraya her gelişimde bir yerden bir yere gitmek için sokaklardan aceleyle geçiyordum. Oysa bu yürüyüşümün tek amacı vardı: keşfetmek. Burada yaşayan insanlar gibi mahalledeki evlerin ve sokakların da yaşadığını farkettim. Çünkü hepsinde geçmişin bir izi vardı. Tıpkı evlerin duvarlarını saran bitkiler gibi, buradaki sokaklar da geçmişini kucaklıyordu.

Eski Rum evlerine yabancıyım çünkü bu mahallenin kültürü ve mimarisi, doğup büyüdüğüm Adana'dan çok farklı. Bu yüzden mahalledeki büyük kapılı, geniş pencerele rengarenk taş evler bana çok çekici geliyordu. Evlerin içinin kışın sıcak yazın serin olduğunu duymuştum, hatta daha önce gittiğim mahalledeki birkaç işletmede de bizzat tecrübe etmiştim. Yazın o sıcaklığında klimasız serin bir evde oturmak, kışın soba ya da şöminenin sıcaklığını sürekli hissetmek gerçekten bir şanstı.

Yürüyüşüme devam ederken mahallede sürekli gittiğim yerlerin aksine daha önce hiç sapmadığım sokaklara saptım. Kaybolmanın gerçek anlamını bulmak için belki de... Çıkmaz sokak yazan sokak tabelaları sokaklara sapmanın büyüsunü bozuyordu. Keşke o sokağın bir yere çıkmadığını bilmeseydim. Çünkü ne zaman çıkmaz sokak görsem o sokağa girmekten vazgeçiyordum. Aslında tabelaların beni yönlendirmesine izin veriyordum.

Bir evden gelen karışık kızartma kokusu beni yaz akşamlarının aile sofralarına götürdü. Sokaklarda ağır ağır dolaşım kokulara odaklandım. Neredeyse her sokakta akşamsefaları karşıladı beni. Sokak başlarında ve duvar diplerinde betonların arasından sivrilerek dünyaya bir mesaj vermek istiyor gibiydi bu renkli çiçekler: Hayattayız, inadına yaşamak istiyoruz!

Aylak aylak dolaşmaya devam ettim sokaklarda. Beni izleyen bir kadının dikkatini çekmiş olmalıym ki bana neden bu kadar yavaş yürüdüğümü sordu. Daha önce farketmediklerimi görmek ve sokakları hissetmek için böyle yürüdüğümü söyleyerek, onunla biraz sohbet ettim. Bazen sokaklarda duvarların arkasından gelen sesler yankılanıyordu. Kedi sesleri karışıyordu insan seslerine ve köpekler uykularından uyanıyordu. Mahalledeki en güzel sesler de kuş sesleriydi, kulağıma müzik gibi geliyordu. İnsanlar sokaklarda, kapılarının önlerinde vakit geçiriyorlardı; çocuklar oyun oynuyor, kadınlar el işi yapıyor, sokağa sandalyesini çıkaran yaşlılar da onları seyrediyordu.

Masmavi berrak bir gökyüzü vardı. Zaman zaman kafamı kaldırıp yukarıya baktım. Gökyüzüne baktıkça ferahladım, çünkü evlerin ve dar sokakların arasında dolaştıkça bunalmışım. Soluklanmak ve su almak için bakkal arayışına giriştim. Susamış bir halde kaybolduğum sokaklarda bir ileri bir geri giderken, tanıdık bir tabela gördüm: San'Art! Girişte kimse yoktu, bahçeye doğru ilerledim ve bahçenin büyüsunüne kapılıp bir bira içmeye karar verdim. Burası bir kafeterya, bar ve restoran olarak işletiliyor; mahalledeki sayılı mekanlardan biri. Bahçesindeki

ağaçlar ve dekorasyon insanı evinde hissettiriyor. Her zaman arkadaşlarımla olmayı ve onlarla sohbet etmeyi tercih ettiğim için yalnız dışarı çıktığım nadir zamanlardan birindeydim. Ve yürüyüşümü bir birayla taçlandırmalı, yalnızlığın da keyfini çıkarmalıydım. Bu mola yeniden yürüyüşüme devam etmek için bana gereken enerji vermişti.

Farkında olmadan dik yokuşlara doğru yöneldim bu defa. Sürekli aklımı meşgul eden içsel bir sıkıntı yaşıyordum. Bir yandan pandemi sürecindeki eve kapanmamız, bir yandan hayatın zorlukları bende bir iç sıkıntısı yaratmıştı. Şimdi ise özgürce dolaşmak, sınırlarımı aşmak, her şeyi bir kenara bırakarak kaybolmak iyi gelmişti. Kent merkezinde yürüsem böyle hissedemezdim. Bu mahallede yürümenin büyü bir etkisi vardı. Daralan, genişleyen sokakları, dik yokuşları ve çıkmazlarıyla sürprizli bir yerdi. Yürüyüşümü sonlandırdığımda sıkıntılar tamamen içimde erimiş ve kaybolmuştu. Dik yokuşlar içimdeki problemlerdi. Yokuşlara yöneldikçe onlarla yüzleşmeye, düğümleri çözmeye başlamıştım. Tüm sıkıntılar zihnimdeki yerini mahallenin sokaklarına, evlerin renklerine, taşların gizemine, kuş seslerine ve çiçek kokularına bırakmıştı.

Temmuz 2020 - Bergama

Kültür
için
Alan

Bu fanzin Sarı Denizaltı Sanat İniyatifi'nin Kültür İçin Alan tarafından desteklenen
"Bir Mahallenin Hafızası: Kale" sergisi için basılmıştır.

Ekim 2020 , İzmir

YÜRÜŞÜME HER ZAMAN GELDİĞİM
BAŞLADIM. AKROPOL YÖNÜNDE
BİR SOKAKTAN DEVAM ETMEK
KADAR DEVAM ETTİM.
YÜRÜMEYE DEVAM EDERKEN
DAN DA GÜLME SESLERİ DUYDUM.
BİRİNİ GÖRÜNCE ENDIŞELENDİM VE
KAYBOLMAYA BAŞLADIM. YOKUŞ AŞAĞI HIZLA
DİĞERİNİ GÖRÜNCE ENDIŞEYİ
VE HIÇBİR ŞEYE BAKMIYORDUM.
DOĞAN KIZ ÇOCUĞU BU GÖRÜNCE
BİRİNİ GÖRÜNCE ENDIŞEYİ
YÜRÜYÜŞÜME BU DEFA DAHA
BAŞLADIM. MAHALLENİN GENELİNDE TAŞ
KATLI TUĞLA EVLERİ DE GÖRMEK
KARŞI MAHALLENİN DOKUSUNU
BİRİNİN GÜZELLİĞİ DE BİR BAŞKAYDI.
MAHALLEDE YÜRÜYORDUM. EVLERİN RENK
VE FARKLI ÖZELLİKTEKİ KAPILARI
BİRİNİN ZENGİNLEŞTİRİYORDU. BU
MAHALLEDE BİR AYLAĞI GIBI AMAÇSIZCA BU
MAHALLEDE EVLERİ VE SOKAKLARI DAHA
YÜRÜYÜŞÜME FARKETTİM. ÇÜNKÜ BU
MAHALLEDE BİR YERDEN BİR YERE GİTMEK İÇİN
YÜRÜYÜŞÜME GEÇİYORDUM. OYSA BU
MAHALLEDE; MAHALLEYİ VE SOKAKLARI
YÜRÜYÜŞÜME BU MAHALLEDEKİ EVLERİN VE
MAHALLEDE FARKETTİM. ÇÜNKÜ HEPSİNDE
MAHALLEDE ESKİ RUM EVLERİNE YABANCIYIM
MAHALLEDE KÜLTÜRÜ VE MİMARISI, DOĞUP
MAHALLEDE'DAN ÇOK FARKLI. BU YÜZDEN
MAHALLEDE GENİŞ PENCERELİ RENGARENK TAŞ
MAHALLEDE YORDU. BU EVLERİN İÇİNİN KIŞIN
MAHALLEDE DUYMUŞTUM, HATTA DAHA ÖNCE
MAHALLEDE Ç İŞLETMEDE DE BIZZAT TECRÜBE
MAHALLEDE MASIZ SERİN BİR EVDE OTURMAK,
MAHALLEDE SICAKLIĞINI SÜREKLİ HİSSETMEK
MAHALLEDE YÜRÜŞÜME DEVAM ETTİM. MAHALLEDE
MAHALLEDE EVLERİN AKSİNE DAHA ÖNCE HIÇ
MAHALLEDE SAPTIM. KAYBOLMANIN GERÇEK

BİR MAHALLENİN HAFIZASI: KALE